Табанан күрэхтэһээччилэр биэтэккэ адьас чугаһаатылар. Бу сүүрдэн иһээччилэртэн өссө ким уруттуура биллибэт. Үксүгэр ону тиһэх сөкүүндэлэр быһаарааччылар. Бу да сырыыга оннук буолара чахчы.

Н. ВИНОКУРОВ,
фотоэтюда.

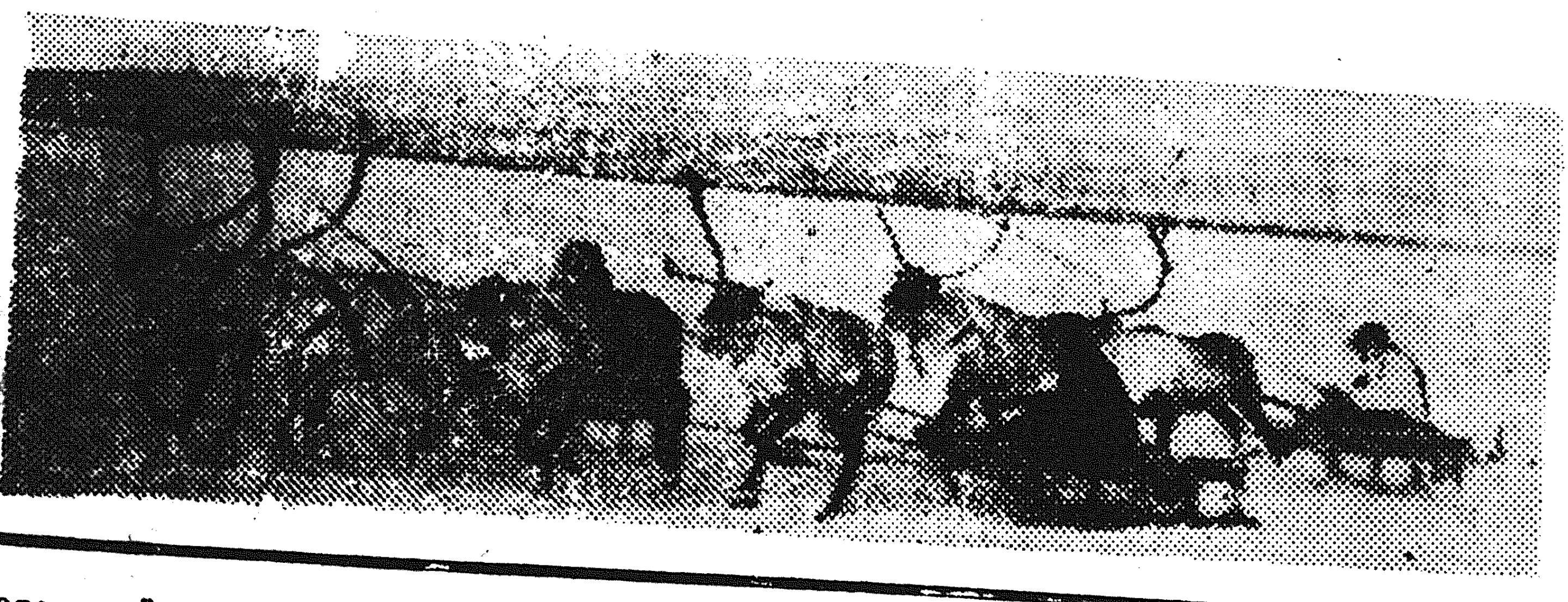

Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАНА

ССКП ӨЛӨӨННӨӨҔҮ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭҺИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА
Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 11 сыла
№ 102 (1075)
Ахсынньы
23
күнэ
СУБУОТА
1967 сыл
Сыаната 1 харчы

ҮРДҮК НАҔАРААДА

РСФСР үлэһиттэрэ революционнай хамсааһыныҥҥа, Улуу Октябрьскай социалистическай революцияҕа уһулуччулаах үтүөлэрин уонна аан дойдуга маҥнайгы элбэх национальностаах социалистическай государствоны—Советскай Социалистическай Республикалар Союзтарын тэрийиигэ итиэннэ бөҕөргөтүүгэ, Советскай былаас сэриилээн ылыыларын көмүскээһиҥҥэ көрдөрбүт хорсун, геройдуу быһыыларын уонна коммунистическай тутууга ситиспит кыайыыларын иһин ССРС Верховнай Советын Президиума Российскай Советскай Федеративнай Социалистическай Республиканы Октябрьскай революция орденынан наҕараадалаата.

ТҮМҮКТЭР уонна СОРУКТАР

Улуу Октябрьскай социалистическай революция 50 сылын туолар бырааһынньыгынан сибээстээн оройуоҥҥа культура тэрилтэлэрэ үлэлэрин балачча сэргэхситтилэр. Юбилейнай мероприятиелар: табаһыттар, булчуттар слеттара, ыһыахтар, фотовыставка үчүгэй тэрээһиннээхтик тэриллэн ытылыннылар. Улуу Октябрь күннэригэр бары кулууптарга үс көлүөнэ концертара кэрэхсэбиллээхтик туруорулуннулар. Тыатааҕы учаастактарга уус-уран самодеятельность 21 агитбригадалара сырыттылар. Ордук сайыҥҥы бириэмэҕэ агитбригадалар таба ыстаадаларыгар сылдьыылара улахан кэрэхсэбили ылла.

Кэнники бириэмэҕэ Харыйалаах, Дьэлиҥдэ сельскэй кулууптара (сэбиэдиссэйдэр Шишигина А.И., Семенов В.М.) үлэлэрин былааннаахтык тэрийэн ытар буоллулар. Харыйалаах отделениетын уус-уран самодеятельноһын коллектива совхоз „Победатааҕы“ учаастагар, оройуон киинигэр сылдьыталаан концерт, пьеса туруоруута улахан кэрэхсэбили ылла. Манна „Кэргэн туһунан киэҥник кэпсэтиэҕин“ диэн диспут, хас да спортивнай биэчэрдэр тэриллэн, үрдүк таһымнаахтык бардылар.

Дьэлиҥдэ сельскэй кулууба суруйааччы Суорун Омоллоон „Күкүр уус“ драматын туруоруута тыа кулуубун сценатыгар улахан ситиһиинэн буолла. Бу нэһилиэккэ көрдөрөн агитация биллэрдик тупсарылынна. Сельскэй кулууп сэбиэдиссэйэ, эдэр үлэһит Семенов В.М. үлэтин тэрээһиннээхтик саҕалаата, спортивнай үлэни илнитигэр ылан, баһылаан-көһүлээн үчүгэйдик салайан эрэр.

Библиотека үлэтэ Харыйалаах сельскэй библиотекатыгар (сэбиэдиссэй Иванова Е.В.) былааннаахтык барар. Билигин манна суруйааччы Софрон Данилов „Сүрэх тэбэрин тухары“ диэн бөдөҥ айымньытыгар ааҕааччылар конференциялара бэлэмнэнэр.

Культура оройуоннааҕы дьиэтин иһинэн уолаттар хордара 20-чэ кыттааччылаах тэриллэн, хас да ырыалары толордулар. Оттон аҕа көлүөнэ концертыгар струннай оркестр (Сергеев М.И., Дмитриев С.Х., Наумова М.Е., Семенова Ф.Д., о.д.а.) толоруулара көрөөччүлэр үрдүк сыанабылларын ылла. Ол эрээри оройуон культуратын тэрилтэлэрин үлэлэрэ олох-дьаһах үүнэн иһэр, үрдүк көрдөбүлүгэр өссө да ситэ эппиэттээбэт. Уус-уран самодеятельность коллективтарыгар нэһилиэнньэ араас араҥата, кырдьаҕастар, оҕолор, дьахталлар ситэ тардыллыбаттар, репертуар саҥардыллыбат, элбэх акталаах пьесалар толоруллубаттар. Кулууптар ытар үлэлэрэ олус кыараҕас ис хоһоонноох, иитэр-үөрэтэр суолталара намыһах.

Эргэ олох хаалынньаҥнарын (арыгылааһыны, үлэҕэ борогуулааһыны) утары үлэ барбат. Үлэ саҥа формалара, аҕа көлүөнэ сиэригэр иитии, үлэ ветераннарын кытта көрсүһүү, кырдьаҕастары пенсияҕа атаарыы, комсомолга саҥа киирээччигэ үөрүүлээх быһыыга-майгыга комсомольскай билиэти туттарыы, 16 сааһын туолан паспорт саҥа ылааччылары бэлиэтээһин курдук араас мероприятиелар кулууптарга тэриллибэттэр. Оҕолорго үлэ эмиэ барбат.

Культура үлэһиттэрэ, ордук кыһыл чумнар, библиотекалар сэбиэдиссэйдэрин идейнэй-политическай билиилэрэ үөрэхтэрэ намыһах. Кадрдар уларыйа-тэлэрийэ туруулара салҕанан тахса турар.

Ол да иһин оройуоҥҥа ордук библиотечнай үлэ мөлтөх туруктаах, ыал барыта ааҕааччы буолуута ситиһиллибэтэ. Дьэлиҥдэ, Солоҕон, Сухаана сельскэй библиотекаларыгар диспуттар, ааҕааччылар конференциялара, литературнай биэчэрдэр ытыллыбаттар.

Биэс үлэ күннээх, икки өрөбүллээх үлэ нэдиэлэтигэр киириинэн сибээстээн культура тэрилтэлэриттэн көрдөбүл хаһааҥҥытааҕар да улахан. Итинэн сибээстээн оройуон культуратын тэрилтэлэригэр саҥа соруктар тураллар. Үлэһиттэр сынньаланнарын тэрийиини тосту уларытыы, тупсарыы сүрүн сорукпутунан буолар.

Кэлэр сылга кыһыл чумнар үлэлэрин сөргүтэр, кадрдарынан бөҕөргөтөр, үлэни саҥаттан тэрийэр сыалтан, маҥнайгы квартал устатыгар кыһыл чумнар үлэлэрин көрүүнү ытыы былаананнар.

Икки өрөбүллээх биэс үлэ күннээх үлэ нэдиэлэтигэр киириинэн сибээстээн маны таһынан үлэһиттэр сынньалаҥнарын хайдах тэрийэн ытыахха сөбүн туһунан үлэһиттэр санааларын истэр сыалтан бары сельскэй кулууптар, библиотекалар отчуоттарын нэһилиэнньэҕэ туруорар табыгастаах буолуоҕа.

Бу үлэни миэстэтигэр нэһилиэк Советтара, партийнай тэрилтэлэр тэрийиэхтээхтэр.

Үлэһиттэр сынньалаҥнарын көхтөөхтүк тэрийэр туһуттан кэлэр сыл тохсунньу, олунньу ыйдарыгар тематическэй биэчэрдэри ытыыга маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэлэр куоталаһыыларын тэрийэр табыгастаах буолуоҕа. Бу куоталаһыыга комсомольскай тэрилтэлэр тематическэй эрэ биэчэрдэри буолбакка, диспуттары, литературнай биэчэрдэри, ааҕааччылар конференцияларын, араас көрсүһүүлэри тэрийиэхтэрин сөп. Онтон салгыы оройуоҥҥа элбэх акталаах пьесалары көрүүнү ытыахпыт. Маныаха бары сельскэй кулууптар профсоюзнай тэрилтэлэр кыттыахтара.

Ити кэнниттэн ыаллар күүстэринэн концертары тэрийэр баҕалаахпыт. Бу концертарга хастыы да ыал кыттыһан, биэчэри тэрийэн ытыахтара.

Тыа сирдэригэр, учаастактарга культурнай-бытовой комплекснай биригээдэлэри (манна эмп, культура үлэһиттэрэ, фотограф, парикмахер, таҥас кырыйааччы, санэпидстанция үлэһиттэрэ кыттыахтарын сөп) тэрийэн сырытыннарыахха.

Биэс үлэ күннээх, икки өрөбүллээх үлэ нэдиэлэтигэр киириинэн сибээстээн үлэһиттэр сынньалаҥнарын саҥалыы тэрийии биһиги бары ытык иэспит, маныаха общественность сыламтата суох, күннэтэ көмөлөһөрө наада.

М. АНИСИМОВА,
райсовет культураҕа отделын сэбиэдиссэйэ.

Дьүүллэһии бэрээдэгинэн

ХОТУГУ БЫРААҺЫННЬЫК

Кэнники сылларга табаһыттар бырааһынньыктара саас, кулун тутар ый үһүс нэдиэлэтигэр дойду хоту оройуоннарыгар улахан көхтөөхтүк уонна тэрээһиннээхтик ытыллар буолла. Бу сүрдээх үөрүүлээх, махталлаах дьыала.

Итинэн сибээстээн бэйэм санааларбын хаһыатынан этиэхпин баҕарабын. Ол курдук хоту олохтоохтор улахан, ыһыах тэҥэ бырааһынньыктара өссө да ситэтэ, национальнай толорута суох тэриллэр. Онон мин маннык сүбэлэри уонна этиилэри киллэриэхпин баҕарабын.

Бу бырааһынньыгы, тэриллибит маҥнайгы сылларыгар наар табанан сүүрдүү уонна миитин, концерт эрэ формаларынан ытар этилэр. Билигин бу хотугу бырааһынньык ис хоһооно кэҥээн, дьиҥнээх национальнай формалаах буолан эрэр. Манна хоту олохтоох дьон культурата, араас баай ойуута-оһуора, үҥкүүтэ, ырыата-тойуга көрдөрүллэр, тэриллэр. Хоту оройуоннарга „Табаһыт күнэ“ Саха сирин соҕуруу оройуоннара сыл ахсын ытар „ыһыахтарын“ курдук сүрдээх үчүгэйдик тэриллиэхтээх.

Биһиги быйыл эмиэ атын хоту оройуоннар табаһыттара бырааһынньыгы тэрийэлэрин курдук программабытын өссө тупсаран, национальнай ис хоһоонноон ытарбыт буоллар дьиҥнээх хотугу бырааһынньык буолуох этэ.

Мин санаабар, манна бастатан табанан сүүрдээччилэр, күрэхтэһии кыттыылаахтара үчүгэйдик ки гэтиллибит сыарҕалаах, йэлэрэ эмиэ киэргэлл таҥастаах-саптаах уо оһуордаах-симэхтээх та сэптээх-сэбиргэллээх бу лаллара хайаан да ирдэ рэ эрэйиллэр. Өссө таб һыттар уонна табан сүүрдээччилэр эрэ буо бакка, атын дьон эмиэ кы талларын наадатыгар ко курс ытан үчүгэй оҥ һуулаах, симэхтээх та тэриллээх, ону таһынан б йэтин таҥаһа-саба эми уустаан-ураннаан оҥоһу лубут дьахталлары эми күрэхтэһиигэ кытыннара наада.

Бу күрэхтэһиигэ нацис нальнай таҥаһа суох дьон өссө күрэхтэһиигэ кытын нарыллыа суохтаах. Оччо ҕо бырааһынньык өссө көх төөх буолуох этэ. Таба һыттар бырааһынньыктары көҕүлээччилэринэн, тэри йээччилэринэн сүрүннээ ытааччыларынан комсо мол оройуоннааҕы комитета уонна культура оройуоннааҕы отдела, кинилэр үлэһиттэрэ буолуохтаахтар.

Онон кинилэр нэһилиэнньэ ортотугар киэҥ өйдөтөр үлэни ыталлара эрэйиллэр. Нэһилиэнньэни эстетическэйдии иитиигэ бу бырааһынньык оруола сүүнэ. Ону бары өйдүүрбүт наада.

Табаһыттар бырааһынньыктарын, бу—хоту олохтоохтор саамай улахан бырааһынньыктарын курдук тэрийэн улахан үөрүүлээхтик атаарыахтаахпыт.

Эһиги хайдах саныгытый?

П. РОМАНОВ,
культура оройуоннааҕы отделын методиһа.

Бу „Өлөөн“ совхоз табаһыта манна ыһыах тэҥэ суолталаах табаһыттар национальнай бырааһынньыктарыгар кыттыыны ыла бырааһынньыктыы таҥнан, табаларын эмиэ ойуулаах-оһуордаах тэрилинэн киэргэтэн бырааһынньыктыы кэлэн турар.

Н. ВИНОКУРОВ. фотоэтюда.

Физическэй культураны уонна спорду салгыы сайыннарар дьаһаллар тустарынан ССКП КК, ССРС Министрдэрин Советын уураахтара тахсыбыта. Маны эргэ „Үлэһиттэр депутаттарын олохтоох Советтарын, республика хаһаайыстыбаннай, общественнай тэрилтэлэрин соруктарын туһунан“ Саха АССР Верховнай Совета спорду сайыннарыыга туһуламмыт улахан уураахтары ылынан турар. Бу уураахтары толорор туһугар оройуоммут иһигэр алын үһүөх физкультурнай коллективтар үлэлэрин сөргүтүөхтээхпит.

Оройуоҥҥа ыытыллар спортивнай күрэхтэһиилэри биирдии командаларынан тэрийиэххэ, оччоҕо күрэхтэһиилэргэ үгүс киһи кыттыаҕа, итинэн спорт массабай буоларын ситиһиэхтээхпит. Ол эрээри спорт сорох көрүҥнэрин тиһигин быспакка ыытар усулуобуйабыт суох. Холобур, чэпчэки атлетика, саха национальнай оонньуулара, волейбол, баскетбол, о.д.а. спортивнай оонньуулары сезоннарынан эрэ ыытыахпыт. Оттон көҥүл тустууга, саахымакка, дуобакка, хайыһарга уонна ытыыга күрэхтэһиилэри мэлдьитин ыытыахпытын сөп. Маныаха спортивнай секциялары тэрийэн үлэлэтиэхпит. Балары тэрээһиннээхтик ыытар наадатыгар биһиги сорукпутунан буолуохтаах, спортивнай площадканы өрөмүөннээһин. Кэлэр өттүгэр оройуоҥҥа спортивнай саала оҥоһулларын туруорсуохтаахпыт.

Оройуоҥҥа спортивнай-массабай үлэ ыытылларыгар үбүнэн-харчынан көмөлөһөргө „Өлөөн“ совхоз, „Ээйик“ колхоз оройуоннааҕы ДСО Урожай обществоҕа чилиэнинэн киирэн, кэлэр сылтан чилиэнискэй усунуостарын төлүүргэ промышленнай-финансовай былааҥҥа киллэртэрбиттэрэ үөрүүлээх. Оттон Солоҕон нэһилиэктээҕи Совета, партийнай тэрилтэтэ, „Ээйик“ колхоз бырабылыанньата оройуоннааҕы физкультура комитетыгар биир комплект саҥа, тустарга аналлаах мааты (көбүөрү) биэрбиттэрэ үчүгэй. Ити оройуоҥҥа спорт сайдарыгар көмөлөһүү уонна спорду өйөөһүн буолар.

Кэлэр дьыл тохсунньу 6-7 күннэригэр оскуола оҕолорун Хотугу Зонаҕа

Физкультурнай үлэни сөргүтүөххэ

Эдьигээн селотугар көҥүл тустууга күрэхтэһиилэрэ буолар. Манна бастаабыттар финальнай күрэхтэһиигэ олунньуга Якутскай куоракка барыахтара. Онон Өлөөн орто, Дьэлиҥдэ 8 кылаастаах оскуолаларын үөрэнээччилэрэ ити эппиэттээх күрэхтэһиилэргэ сибилиҥҥиттэн тэрээһиннээхтик бэлэмнэнэллэрэ эрэйиллэр. Оччоҕо эрэ биһиги зонаҕа үчүгэй түмүктэри ситиһиэхпитин сөп.

Улахан дьоннорго Эдьигээҥҥэ олунньуга эмиэ зональнай күрэхтэһии буолуоҕа. Итиннэ бастаабыттар эмиэ финальнай күрэхтэһиигэ кулун тутарга Якутскайга Н.Н. Тарскай аатынан бирииһи ылар иһин күөн көрсүөхтэрэ. Физкультура оройуоннааҕы комитета бэлэмнээх тиийэн ити эппиэттээх күрэхтэһиигэ кыттыыны ылар наадаттан кэлэр дьыл тохсунньу 10-11 күннэригэр оройуоҥҥа көҥүл тустууга күрэхтэһиини ыытыаҕа. Онно I-II миэстэлэри ылбыттары оройуон киинигэр салгыы секция тэрийэн эрчийиэхпит. Финальнай күрэхтэһии ыытыллыар диэри, тыа нэһилиэктэриттэн киирэн бастаабыт спортсменнары, төһө кыалларынан оройуон киинигэр быстах үлэ булан биэрэргэ кыһаллыахпыт.

Оройуон чиэһин көмүскүүргэ бэлэмнэнэр спортсменнарга оройуоннай партийнай, профсоюзнай, комсомольскай уонна хаһаайыстыбаннай тэрилтэлэр көмөлөһүөхтэрэ уонна өйүөхтэрэ диэн бигэтик эрэнэбит. Ол спортивнай-физкультурнай үлэни сөргүтүүгэ сүрүн төһүүнэн буолуоҕа.

И. АРХИПОВ,
оройуоннааҕы спортсовет председателэ.

Көҥүл тустууга оройуоҥҥа бастыыр иһин күрэхтэһии балаһыанньата

Сыала, соруга

Оройуоҥҥа көҥүл тустууга биирдииләэн бастыыр иһин күрэхтэһии сүрүн сыалынан инникитин оройуоҥҥа көҥүл тустуу массабай буоларыгар, саҥа талааннаах тустааччылары булларга көмөлөһүөхтээх.

Ыытыллар күнэ, миэстэтэ

Күрэхтэһии оройуон киинигэр кэлэр дьыл тохсунньу 12 күнүгэр ыытыллар.

Күрэхтэһиини салайыы

Күрэхтэһиини райспортсовет бигэргэппит балаһыанньатын быһыытынан судейскай коллегия салайан ыытыаҕа.

Күрэхтэһии кыттааччылара

Оройуоннай күрэхтэһиигэ алын сүһүөх спортивнай коллективтар сайаапкаларын быһыытынан уонна физкультура оройуоннааҕы комитетын ыҥырыытынан тустааччылар күрэхтэһиигэ кытталлар.

Кыайыылаахтары быһаарыы

Көҥүл тустууга күрэхтэһии 1966 сыллааҕы быраабыланан, уларытыылары уонна эбиилэри киллэрэн туран ыытыллар. Биир спортсмен тустар бириэмэтэ 6 мүнүүтэ. 3-түү мүнүүтэ буола-буола биир мүнүүтэлээх сынньалаҥ, ол кэнниттэн тустуу салҕанар.

Бириэмийэлээһин

Күрэхтэһиигэ бастаабыттарга оройуон чемпионун бочуоттаах аата иҥэриллэр уонна I степеннээх диплом туттарыллар. Ону тэҥэ чемпион аалай лиэнтэтэ кэтэрдиллэр уонна сыаналаах бэлэх туттарыллар. Иккис үһүс миэстэлэри ылбыттарга II, III степеннээх диплом бэриллиэҕэ.

Кыттааччылар усулуобуйалара

Күрэхтэһиигэ кыттыыны ылар спортсменнар бырайыастарын уонна ыйдааҕы орто хамнастарын физкультура оройуоннааҕы комитетын справкатын быһыытынан туһааннаах тэрилтэлэр төлүүллэр. Күрэхтэһиигэ I, II, III миэстэни ылбыт спортсменнар оройуон киинигэр зональнай күрэхтэһиигэ кыттарга эрчиллэ сборнай секцияҕа хаалларыллаллар.

Елканы туруоруу быраабылата

Оскуолаларга, оҕо садтарыгар, дьааһылаларыгар, о.д.а. дьон-сэргэ элбэхтик сылдьар сирдэригэр саҥа дьыллааҕы елкалар оҥоһуллар буоллахтарына баһаартан куттал суох буолуутун быраабылаларын кытаанахтык тутуһуллуохтаах. Туох-ханнык иннинэ елка туруоруллар дьиэлэрэ хайаан да 2 ааннаах буолуохтаахтар уонна быраабыла курдук елка бөҕөһө хамсаабат атахха хос ортотугар туруоруллар. Кинини тэгүрүйэ биир метртэн итэҕэһэ суох кэтиттээх хахха оҥоһуллар.

Елка туруоруллар хоһугар муостаҕа сытар көбүөрдэр, дорожкалар, о.д.а. умайымтыа маллар елкаттан 2 метртэн итэҕэһэ суох тэйиччи буолуохтаахтар. Сырдатыыга 12 вольталаах электролампалар туттуллуохтаахтар. Оттон елканы чүмэчинэн, ыһыырынньыгынан сырдатар табыллыбат.

Дьиэттэн дьоннору көһөрөргө аналлаах көлүдүөрдэр, ааннар, кирилиэстэр бары туох да мэһэйэ суох буолуохтаахтар. Тахсар ааннарга дьуһуурунайдар туруоруллуохтаахтар. Дьиэлэр ааннарын күлүүһүнэн хатыыр бобуллар.

Елка туруоруллар хоһо баһаары умуруорарга аналлаах средстволарынан: уунан, огнетушителлэринэн хааччыллыахтаах.

Елканы түргэнник умайымтыа малларынан: баатанан, маарыланан, целлюлоиднай уонна кумааҕынан оҥоһуллубут оонньуурдарынан киэргэтии булгуччулаахтык бобуллар.

Баһаартан куттал суох буолуутун бу быраабылаларын тутуһуу иһин эппиэти тэрилтэ салайааччылара сүгэллэр.

Саҥа дьыллааҕы елканы туруорууга көҥүлү оройуоннааҕы баһаарынай охрана инспекциятыттан ылыллыахтаах.

Күндү табаарыстар, бу этиллибит быраабылалары табатык туһаннахха, эһиги ытар саҥа дьыллааҕы быраһынньыккыт дьиҥнээх үөрүүлээхтик, көрдөөхтүк барыаҕа.

В. СЕМЕНОВ.
оройуоннааҕы баһаарынай охрана кылаабынай инспектора.

ВЕНГРИЯ

ЮГОСЛАВИЯ

РУМЫНИЯ

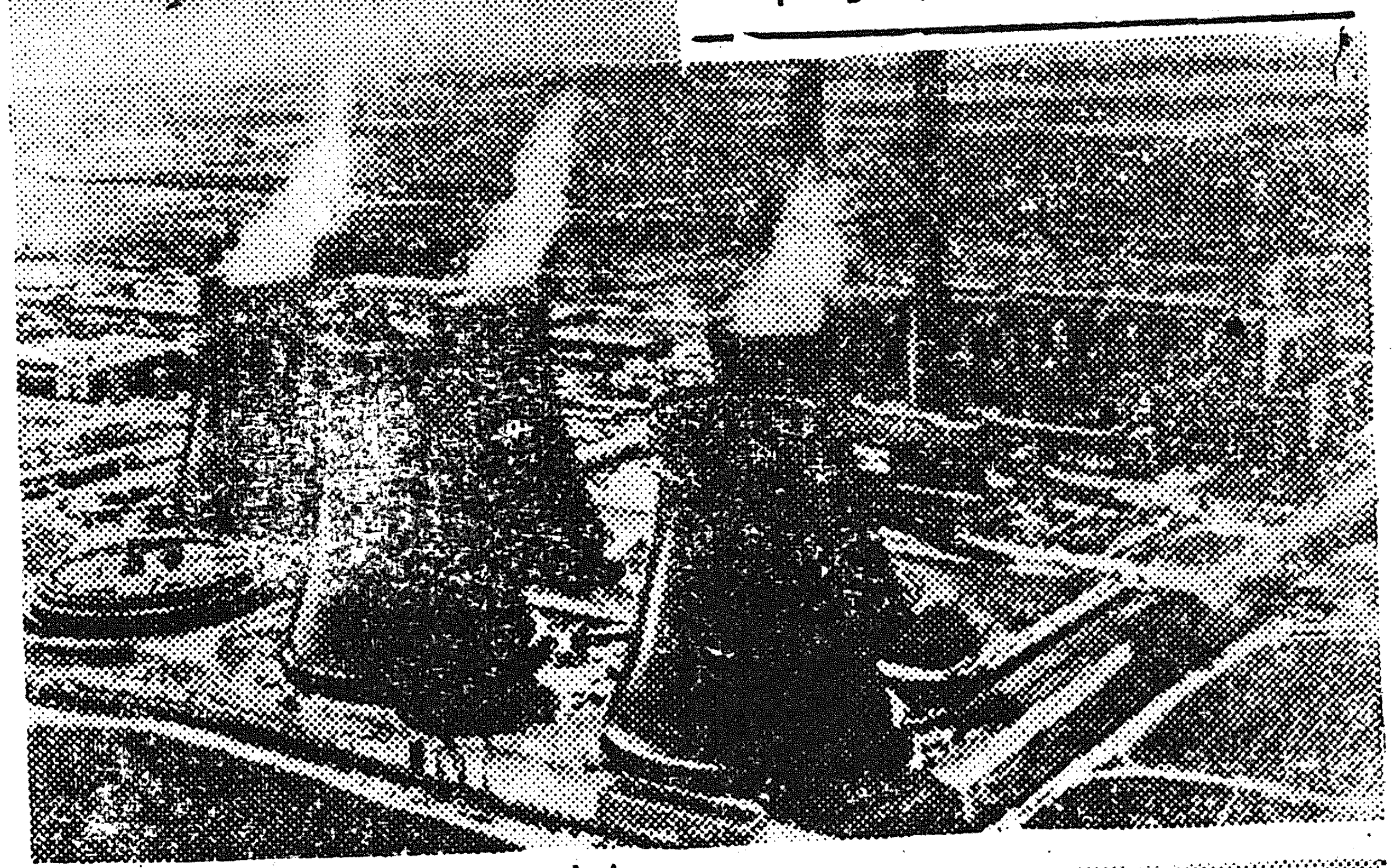

ВЬЕТНАМ

★ Венгрия ыччатын коммунистическай союһун Кини ус-уран ансамблын үҥкүүһүттэрин уонна ырыаһыттарын көрдөөх-нардаах толорууларын Венгрияҕа олус сөбүлүүллэр.

★ Социалистическай Югославияҕа гражданнар үөрэнэллэригэр уонна идэлэрин үрдэтэллэригэр бары усулуобуйалар баар буоллулар. Сыллата уопсай үөрэҕирии уонна аналлаах оскуолалары сүүһүнэн тыһыынча үөрэнээччилэр бүтэрэллэр, үрдүк үөрэх заведениеларын бүтэрэн уонунан тыһыынча киэҥ билиилээх специалистар тахсаллар.

СНИМОККА: Белградтааҕы химико-технологическай техникумҥа практическай занятие.

★ Румыния Социалистическай Республиката. Бухарест—Юг теплоэлектростанция—столица саҥа бөдөҥ промышленнай объектарыттан биирдэстэрэ.

★ Вьетнам Демократическай Республиката. Хайфоннааҕы портка тягач шофера Нгуен Тхи Тхань.

Редактор Г. М. СЕМЕНОВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөөн бөһүөлэгэ, Октябрьскай уулусса 16 №-рэ. Телефон—51

Өлөөн оройуонунааҕы типография Тахсар ахсаана 479 Сакааһын №-рэ 102